

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA
Opplæringsavdelinga
Oahpahuossodat

Fraværsreglement for de videregående skolene i Finnmark fylkeskommune

Innhold

Fraværsreglement for de videregående skolene i Finnmark fylkeskommune.....	3
1. Bakgrunn	3
2. Formål	3
3. Omfang/virkeområde	3
4. Begrepsavklaringer.....	3
5. Målgruppe	4
6. Ansvar og myndighet.....	4
7. Finnmark fylkeskommunes merknader til rundskriv.....	4
8. Varsling.....	6
9. Konsekvenser av fravær.....	7
10. Eksempel på 10 % fraværsprosent i ulike uke- og årstimetall.....	7
11. Skjema som skal brukes ved planlagt fravær.....	8
12. Forhåndsvarsel/Varsel om mulig tap av halvårsvurdering med karakter/standpunkt karakter	9

Fraværsreglement for de videregående skolene i Finnmark fylkeskommune

Gyldig fra: 01.08. 2017 ut skoleåret 2017/2018. Evalueres før skoleåret 2018/2019.

Godkjent av: Opplæringsssjef Lisbeth Sandtrøen

Ansvarlig saksbehandler: Seksjonssjef for skole- og vurdering, Margunn Blix

Grunnlagsdokumenter (lover og forskrifter, rundskriv):

[Forskrift til opplæringsloven §3-3 siste ledd](#) [forskrift til opplæringsloven §3-47](#) og [Rundskriv Fraværsgrense Udir-3-2016](#)

1. Bakgrunn

Fra 1. august 2016 er det innført en fraværsgrense i videregående skoler. Hensikten er å motivere elevene til jevn innsats og redusere fravær.

Udokumentert fravær over 10% i et fag vil som hovedregel medføre at eleven ikke har rett til halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Hvis eleven har mellom 10 og 15 % udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at eleven likevel får karakter.

Retningslinjene for 10% fraværsgrense er komplekse og forutsetter at det utøves skjønn på flere områder. [Udir-3-2016](#) inneholder mange presiseringer. Finnmark fylkeskommunes fraværsglement og rutiner for fraværstføring gir ytterligere avklaringer. Reglementet evalueres i forkant av skoleåret 2018-19. Denne evaluering foretas i dialog med skolene.

Kunnskapsdepartementet skal være i løpende dialog med KS for å sikre at ordningen blir minst mulig byråkratisk. Det vil også bli satt i gang følgeforskning. Departementet vil foreta en gjennomgang og revurdering av ordningen med fraværsgrense i 2019.

2. Formål

Hensikten med fraværsglementet er å gi utfyllende bestemmelser og legge grunnlag for en felles forståelse og felles rutiner for fraværstføring i de videregående skolene i Finnmark fylkeskommune. Som hovedregel henvises til rundskriv [Udir-3-2016](#) og forskrift til opplæringsloven.

3. Omfang/virkeområde

Fraværsgrensen gjelder for alle elever i videregående skole, men ikke for lærlinger, lære kandidater og voksne.

4. Begrepsavklaringer

Dokumentert fravær: Fravær som ikke skal telles. Det er implisert i begrepet at rektor har godkjent dokumentasjonen.

Udokumentert fravær: Fravær som skal telles dersom rektor ikke gjør unntak på grunnlag av årsaken til fraværet.

Begrepene gyldig og ugyldig fravær brukes ikke.

5. Målgruppe

Ansatte og elever i videregående opplæring.

6. Ansvar og myndighet

Opplæringssjef/rektor/kontaktlærer/faglærer har ansvar for at prosedyren blir fulgt. Reglementet forutsetter at skolene definerer ansvar og oppgaver og setter dem inn i et årshjul.

7. Finnmark fylkeskommunes merknader til rundskriv [Udir-3-2016](#).

Tema	Merknad
Alt fravær fra opplæringen skal i utgangspunktet telle med i fraværsprosenten.	Manglende tilstedeværelse på grunn av en rettighet eleven har etter opplæringsloven, regnes ikke som fravær og skal derfor ikke telle med i fraværsprosenten. Eksempler på dette er listet opp på side 3 i rundskrivet Udir-3-2016 .
Noe fravær kan unntas	<p>Eksempler på dette er listet opp på side 3 i rundskrivet Udir-3-2016. Av prikkpunktene er det <i>helse- og velferdsgrunner</i> som åpner for tolkning, se nedenfor.</p> <p>Organisert studiearbeid og skoleadministrative gjøremål etter avtale med faglærer eller rektor, skal ikke føres som fravær som telles opp på vitnemål. Med organisert studiearbeid menes for eksempel ekskursjoner, studieturer og prosjekter. Med skoleadministrative gjøremål menes for eksempel deltakelse i arbeidsgrupper, besøk hos rådgivningstjeneste, skolehelse, IT etc. Fraværet må dokumenteres med bekreftelse, innkalling eller lignende.</p> <p>Rektor kan gi elever fri fra ordinær opplæring til deltakelse på regionale arrangement mot at det utføres selvstendig studiearbeid i de ulike fagene i henhold til periodeplanen for fraværsdagene. Elever leverer skjema for melding av fravær til kontaktlærer senest en uke før avreise. Eleven må dokumentere eget arbeid i etterkant av fraværsdagene. Dersom eleven mangler grunnlag for vurdering/har høyt fravær, innvilges ikke søknaden.</p> <p>Fravær på eksamen må alltid dokumenteres med legeerklæring.</p>
Skal fravær unntas, må det dokumenteres	<p>Alt fravær som skal unntas, må dokumenteres. Ved timefravær må dokumentasjon inneholde klokkeslett.</p> <p>Rundskriv Udir-3-2016 gir for helsegrunner en liste med eksempler på hvilke sakkyndige autoriteter som kan utferdige dokumentasjon som grunnlag for godkjenning av fravær.</p> <p>For kroniske sykdommer, utredningsarbeid o.l. er det åpning for en kombinasjon av sakkyndig vurdering og egenmelding fra foresatte</p>

	<p>eller myndige elever. Det overlates til rektor å godkjenne at dokumentasjon er tilfredsstillende.</p>
<p>Fylkeskommunale retningslinjer for velferdsfravær</p>	<p>Bestemmelsene overlater til den enkelte fylkeskommune å utarbeide retningslinjer for hva slags dokumentasjon som kreves for ulikt fravær.</p> <p>Velferdsgrunner kan defineres bredt og er derfor vanskelig å formulere kortfattet. Det viktige er å skape en praksis som oppleves tilnærmet lik og rettferdig for den enkelte elev.</p> <p>Følgende bestemmelser gjelder for Finnmark fylkeskommune:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven skal søke skriftlig om velferdspermisjon • Det kan bare gis permisjon for særskilte hendelser som er viktige for eleven. Med særskilte hendelser menes i denne sammenheng for eksempel: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dåp, bryllup og begravelse i nære relasjoner. ○ Religiøse høytider utenom Den norske kirke, inntil to dager. ○ Deltakelse i politisk arbeid og hjelpearbeid i regi av en hjelpeorganisasjon. ○ Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå. ○ Omsorgsoppgaver, for eksempel for egne barn. ○ I Finnmark kan fravær knyttet til samisk kulturbærende virksomhet være grunnlag for velferdspermisjon. • Hendelsen skal dokumenteres skriftlig av den eller de som har ansvaret, f.eks. i form av invitasjon, program osv. • Rektor skal godkjenne dokumentasjon og innvilge søknad i hvert enkelt tilfelle. <p>FFK har utarbeidet eget søknadsskjema som skal benyttes ved slike permisjoner. Se skjema – «Søknad om velferdspermisjon med fritak for fravær».</p>
<p>Skjønn opp til 15%</p>	<p>I spesielle tilfeller kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at en elev som har gått over grensen på 10% og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, likevel skal kunne få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Årsaken til fraværet må gjøre det klart urimelig at eleven ikke får karakter, og det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15%. Rektors skjønn skal i disse tilfellene altså utøves på hele det udokumenterte fraværet.</p> <p>Merk at det her er snakk om en skjønnsmessig vurdering av årsak til udokumentert fravær, ikke en skjønnsmessig vurdering av dokumentasjon av fravær (omtalt i punktet «Skal fravær unntas, må det dokumenteres»).</p> <p>Lærer må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter.</p>
<p>Én time er en klokke time</p>	<p>Fravær beregnes ut fra fagets <i>planlagte</i> årstimetall i klokke timer, gitt i Kunnskapsløftet. Fravær fra undervisningsøkter med varighet ulik en klokke time skal regnes om.</p> <p>Ekstra undervisning skal ikke inngå i grunnlaget for fraværsberegning.</p>

Fravær ved forseintkomming	For Finnmark fylkeskommune gjelder: Hvis en elev kommer mer enn 15 minutt for seint, regnes det som fravær. Rundskriv Udir-3-2016 gir godt rom for at skolen kan bruke skjønn i situasjoner som ligger utenfor elevens kontroll.
Fravær i gjennomgående fag	Det vises til bestemmelsene, som anses å være tilstrekkelig utfyllende.
Fag- og skolebytte underveis i skoleåret	Det vises til bestemmelsene, som anses å være tilstrekkelig utfyllende.
Elever som ikke får halvårsvurdering med karakter	Det presiseres at eleven likevel kan få standpunktkarakter dersom det samlede årsfraværet ikke overskrider fraværsgrensen. Forskriften framhever at skolen har et særskilt ansvar for å følge opp disse elevene for å sikre gjennomføring.
Elever som overskrider fraværsgrensen	Eleven har rett til vurdering uavhengig av om han har mistet retten til halvårskarakter. Elever som i gjennomgående fag har mistet retten til halvårskarakter ved årsslutt, kan etter forskriftens § 6-37 likevel tas inn på neste nivå. I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor. Ved oppflytting til neste nivå i gjennomgående fag nullstilles fraværet. Elever som overskrider fraværsgrensen og av den grunn ønsker å melde seg opp til privatisteksamen samme år, bør få innvilget søknad om å bli deltidselev, siden dette er forutsetningen for oppmelding til privatisteksamen. I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor. Merk: For å få rett til førstegangsvitnemål, må eleven ha bestått videregående opplæring som gir generell studiekompetanse innenfor normal tid. Dette gjelder også dersom eventuelle privatisteksamener inngår.
Klargjøring av skillet mellom fraværsgrense og annet regelverk	I en egen tabell foretas en gjennomgang av forholdet mellom nye retningslinjer for fraværsgrense og føring av fravær på vitnemålet. For detaljer vises til denne tabellen. Etter forskriften kan det ikke gis halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter dersom faglærer mangler grunnlag for vurdering. Dette gjelder uavhengig om fraværsgrensen er overtrådt.

8. Varsling

§3-7 i Opplæringsloven sier følgende om varsling:

Eleven og foreldre skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller flere fag.

Eleven og foreldre skal også varslast skriftleg dersom det er fare for at eleven i halvårsvurdering med karakter eller i standpunktkarakter kan få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) i orden eller i åtfærd.

Varselet skal givast utan ugrunna opphald. Varselet skal gi eleven høve til å skaffe grunnlag for halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter, eller gi eleven høve til å forbedre karakteren i orden eller åtfærd.

Etter at eleven har fylt 18 år, skal foreldra ikkje varslast.

9. Konsekvenser av fravær

- Dersom udokumentert fravær overstiger 10% vil/kan dette medføre at eleven ikke får halvårskarakter eller standpunktkarakter i faget.
- Dersom fraværet blir for stort, kan grunnlaget for å sette termin- og/eller standpunktkarakterer mangle. Dette gjelder uansett grunn til fraværet. Skyldes fraværet dokumentert sykdom, vil faglærer kunne legge til rette for ekstra vurderingssituasjoner for å få fastsatt karakter. Likevel kan svært høyt fravær uavhengig av årsak føre til at eleven ikke får karakter.
- Elever som ikke får standpunktkarakterer vil få eventuell eksamenskarakter annullert i faget.
- Ikke varslet fravær regnes som anmerkning. Dette kan medføre at karakteren i orden blir nedsatt.
- I følge Lånekassens regelverk kan støtte fra Lånekassen falle bort dersom eleven har mer enn 20 dager fravær per termin.

10. Eksempel på 10 % fraværsprosent i ulike uke- og årstimetall

Undervisnings- timer per uke	Antall årstimer		Antall årstimer		Antall årstimer	
	Økter a 45 min	10 % utgjør	Økter a 60 min	10 % utgjør	Økter a 90 min	10 % utgjør
1	37	4	28	3	19	2
2	75	8	56	6	38	4
3	112	12	84	9	56	5
4	150	15	112	12	75	7
5	187	19	140	14	94	9
6	224	23	168	17	112	11
7	262	27	196	20	131	13
8	299	30	224	23	150	15
9	337	34	252	26	169	17

11. Skjema som skal brukes ved planlagt fravær

Jeg kommer til å være borte/var borte fra skolen:				
Skole:				
Navn:				
Klasse:				
Fravær:	Fra og med:		Til og med:	
Årsak til fravær:	Sykdom, helse- og velferdsgrunner. Dokumentasjon vedlagt. Helsegrunner skal dokumenteres med legeerklæring eller dokumentasjon fra annen sakkyndig f.eks timekort fra rådgiver, tannlege, psykolog, BUP. Velferdsgrunner , f.eks begravelse, kan dokumenteres ved erklæring fra foreldre eller myndige elever. Velferdsgrunner gjelder også omsorgsoppgaver for egne barn.			
	Arbeid som tillitsvalgt. Dokumentasjon vedlagt.			
	Politisk arbeid. Dokumentasjon vedlagt.			
	Hjelparbeid. Dokumentasjon vedlagt.			
	Lovpålagt oppmøte. Dokumentasjon vedlagt , f.eks. innkalling til rettsak, sesjon.			
	Representasjon i arrangementet på nasjonalt og internasjonalt nivå, f.eks idrett eller kultur. Dokumentasjon vedlagt.			
	Inntil to dager til religiøse høytider utenom Den norske kirke. Dokumentasjon vedlagt.			
	Samisk kulturbærende virksomhet (for eksempel reinslakting). Dokumentasjon vedlagt.			
	Annet:			
Dato:				
Underskrift elev:		Underskrift foresatte (hvis eleven er under 18 år)		

12. Forhåndsvarsel/Varsel om mulig tap av halvårsvurdering med karakter/standpunktkarakter (ta bort det som ikke passer)

.....videregående skole gir med dette varsel etter [forskrift til opplæringslova § 3-7](#) om at det er tvil om hvorvidt ..... (elevens navn) kan få halvårsvurdering med karakter/standpunktkarakter (ta bort det som ikke passer) i fagene ..... Bakgrunnen for dette er at ..... har udokumentert fravær i fagene som nærmer seg fraværsgrensen i [forskrift til opplæringslova § 3-3, fjerde ledd](#). På grunn av elevens høye fravær er det tvil om det er grunnlag for vurdering, jf. [forskrift til opplæringslova § 3-3](#), tredje ledd (ta bort det som ikke passer).

Regelverk

Fra 1. august 2016 er det innført en fraværsgrense i videregående skoler. Hensikten er å motivere elevene til jevn innsats, og forhindre skulk. Udokumentert fravær ut over 10% av timene i et fag kan føre til at eleven ikke får karakter i faget etter [forskrift til opplæringslova § 3-3, fjerde ledd](#)

Hvis eleven har mellom 10 og 15 % udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det klart urimelig at eleven ikke skal kunne få karakter, kan rektor ved å bruke skjønn bestemme at eleven likevel får karakter.

I henhold til [forskrift til opplæringslova § 3-3, fjerde ledd](#), jf. [§ 3-47](#) og Finnmark fylkeskommunes retningslinjer åpnes det for at særskilte hendelser kan gi grunnlag for velferdsfravær som ikke registreres som udokumentert fravær.

Med særskilte hendelser menes i denne sammenheng for eksempel:

- Dåp, bryllup og begravelse i nære relasjoner
- Religiøse høytider utenom Den norske kirke, inntil to dager.
- Deltakelse i politisk arbeid og hjelpearbeid i regi av en hjelpeorganisasjon.
- Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå.
- Omsorgsoppgaver, for eksempel for egne barn.
- Samisk kulturbærende virksomhet.

Faktiske forhold

..... videregående skole har registrert at du nærmer deg fraværsgrensen i [forskrift til opplæringslova § 3-3](#), fjerde ledd i følgende fag:

Fag	% udokumentert fravær for skoleåret per dags dato

Videre behandling

Udokumentert fravær over 10% i et fag vil som hovedregel medføre at eleven ikke har rett til halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget.

Skolen planlegger å fatte et enkeltvedtak om at du ikke skal få standpunktkarakter eller halvårsvurdering med karakter i det overnevnte faget. Hvis du mener at enkeltvedtaket vil fattes på feil grunnlag, for eksempel fordi en del av fraværet skyldes særskilte hendelser, eller dokumentert fravær, eller om det er forhold som gjør det klart rimelig at 10 %- regelen skal gjelde, oppfordres du til å ta kontakt med skolen via servicekontoret. Fristen for å uttale deg før det fattes enkeltvedtak er satt til .....

Elever som i gjennomgående fag har mistet retten til halvårskarakter ved årsslutt, kan etter [forskriftens § 6-37](#) likevel tas inn på neste nivå. ***I Finnmark fylkeskommune er avgjørelsen delegert til rektor.***

Frist for å uttale seg er..... (sett inn aktuell dato)

Elever som har behov for videre veiledning knyttet til fravær og skolesituasjon kan ta kontakt med ..... (sett inn det som passer).

Rektor ..... , ... videregående skole